

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **E. M.**, bývajúcej v T., proti odporkyňi **S.**, so sídlom v B., zastúpenej JUDr. R. K., advokátom v P., **o zaplatenie 183,10 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 6 C 107/2010, o dovolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 12. júla 2011, sp. zn. 11 Co 54/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie odporkyne **o d m i e t a**.

Navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 20. januára 2011, č.k. 6 C 107/2010-99 uložil odporkyňi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 183,10 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % z istiny ročne od 16. apríla 2010 do zaplatenia a titulom náhrady trov konania zaplatiť navrhovateľke k rukám právneho zástupcu navrhovateľky sumu 168,54 €, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie právne odôvodnil § 34, § 39, § 3 ods. 1, § 842, § 843, § 4 ods. 1, 3, § 582 ods. 1, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keď vo vzťahu k uplatnenému nároku na zaplatenie peňažnej sumy ako splátky dôchodku titulom Zmluvy o poskytovaní plnenia z podporného dôchodkového fondu, túto zmluvu posúdil ako zmluvu o dôchodku uzavretú podľa ust. § 842 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že účastníci konania uzavreli dňa 24. júla 1995 v zmysle § 842 až § 844 Občianskeho zákonníka Zmluvu o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu S., na základe ktorej sa navrhovateľke doživotne založilo právo na vyplácanie dôchodku odporkyňou. V predmetnej zmluve nebola dohodnutá možnosť

výpovede, čo znamená, že obe zmluvné strany pri jej uzatváraní nemali záujem ju v budúcnosti vypovedať. Navrhovateľka bola v čase uzavierania zmluvy v pracovnom pomere s odporkyňou. Vo vzťahu k Zmluve o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu S., uzavretej v zmysle § 842 – § 844 Občianskeho zákonníka dňa 24. júla 1995 medzi účastníkmi súd skonštatoval, že zmluvou podľa § 842 Občianskeho zákonníka sa niekto zaväzuje, že inému doživotne, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania bude vyplácať určitý dôchodok – jej účelom je niekoho zabezpečiť, či už doživotne, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania. Dobu trvania možno viazať na konkrétnu dátumom neurčiteľnú objektívne zistiteľnú skutočnosť, z ktorej je možné bez pochyb zistiť, kedy sa právny úkon skončí, pričom v dobe uzavretia zmluvy nemusia mať jej účastníci istotu, kedy takáto dohodnutá doba uplynie, je však isté, že táto skutočnosť nastane. Uviedol, že zmluvou uzavretou medzi účastníkmi dňa 24. júla 1995 sa v prospech navrhovateľky založilo právo na vyplácanie dôchodku doživotne, t.j. na dobu určitú neurčitého trvania, je v nej presne určený okamih začiatku vyplácania dôchodku a okamih ukončenia právneho vzťahu, a to smrťou, ktorá skutočnosť nie je závislá od ľudskej vôle. Charakter predmetného právneho vzťahu svedčí o tom, že takýto typ zmluvy nie je možné dohodnúť na čas neurčitý, ale buď doživotne, teda do okamihu smrti oprávneného, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania špecifikovanou určitým časovým úsekom – lehotou, ktorá má svoj začiatok a koniec. Pri predmetnej zmluve je jasne daný jej začiatok – 7. marec 1997 a tiež je jasne špecifikovaný jej koniec – smrťou navrhovateľky; jedná sa teda o určitú dobu s presne určeným začiatkom a koncom, len jej trvanie je neurčité. Trvanie právneho vzťahu bolo účastníkmi konania dohodnuté do okamihu úmrtia navrhovateľky, teda do doby nastania skutočnosti nezávislej od ich vôle, ale do doby objektívne zistiteľnej a určiteľnej. Uviedol, že ustanovenie § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje možnosť ukončenia právneho vzťahu a spôsob zrušenia záväzku založeného zmluvou uzavretou na neurčitú dobu, predmetom ktorého je opakovaná činnosť, alebo záväzok, a to jednostranným právnym úkonom – výpoveďou. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetná zmluva zo dňa 7. marca 1997 nebola uzavretá na dobu neurčitú, nebolo podľa názoru súdu právom odporkyne ju vypovedať podľa § 582 Občianskeho zákonníka, keďže jej predmetom nie je záväzok na nepretržitú, alebo opakovanú činnosť, alebo záväzok zdržať sa určitej činnosti, alebo strpieť určitú činnosť, alebo záväzok niečo dať, resp. opakovane niečo dávať. Výpoveď daná odporkyňou zo dňa 26. októbra 2009 (ktorej platnosť súd skúmal ako prejudiciálnu otázku) je potom v rozpore so zákonom a ako právny úkon je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná. Keďže odporkyňa netvrdila a ani nepreukázala iný dôvod platnosti predmetnej zmluvy, súd mal zmluvu uzavretú medzi

účastníkmi za platnú a účinnú a podľa jeho názoru si zmluvné strany podľa nej musia poskytovať plnenia, t.j. nárok navrhovateľky na vyplatenie sumy 183,10 € (plnenie za mesiac apríl 2010) považoval za dôvodný. Vo vzťahu k námietkam odporkyne týkajúcich sa platnosti predmetnej zmluvy, poukazujúc na nedodržanie jej písomnej formy, súd prvého stupňa poukázal na to, že neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu S. zo dňa 24. júla 1995 je žiadosť navrhovateľky o poskytovanie plnenia, kde je jej identifikácia dostatočná; v tejto súvislosti konštatoval, že i samotnú zmluvu nepovažuje za nekorešpondujúcu s ust. § 843 Občianskeho zákonníka, keď v nej sú označené obe zmluvné strany spôsobom dostatočne pre ne určitým a odporkyňa na jej základe dlhodobo riadne poskytovala navrhovateľke zmluvné plnenie vo výške 5 516 Sk mesačne k 15. dňu každého mesiaca, v zmluve je písomne vymedzený obsah (predmet zmluvy) a zmluva je podpísaná navrhovateľkou, ako oprávnenou zo zmluvy a za odporkyňu, ako povinnú, osobou určenou Štatútom podporného dôchodkového fondu vydaným odporkyňou dňa 1. júla 1993. Súd v tejto súvislosti prihliadol i na skutkové okolnosti zistené vykonaným dokazovaním, týkajúce sa postupu pri uzatváraní zmlúv, ktorý bol mimo možnosti zásahu dotknutých oprávnených – na uvedenom nič nemení ani oznámenie R., že ku dňu 7. marca 1997 evidovali viac fyzických osôb s menom E. M.. Vo vzťahu k návrhom odporkyne na vykonanie znaleckého dokazovania znalcom z odvetvia súdneho lekárstva za účelom zodpovedania otázky, či je vždy možné smrť fyzickej osoby zistiť s dostatočnou presnosťou, mal tieto dôkazy za nadbytočné, nevhodné a nevedúce k preukázaniu tvrdených skutkových okolností. O úrokoch z omeškania súd rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nar. č. 87/1995 Z.z. v platnom znení ustálic, že prvým dňom omeškania odporkyne s plnením bol deň 16. apríl 2010, t.j. deň nasledujúci po splatnosti neposkytnutého plnenia. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporkyne rozsudkom z 12. júla 2011, sp. zn. 11 Co 54/2011 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil. Odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania vo výške 30,80 €, do rúk B., do 3 dní. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu, že Zmluva o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu uzavretá medzi účastníkmi dňa 24. júla 1995 je svojím charakterom zmluvou o dôchodku uzavretou podľa ust. § 842, § 843 Občianskeho zákonníka na dobu určitú a neurčitého trvania (do doživotia) a že výpoveď z označenej zmluvy o dôchodku z 26. októbra 2009 daná navrhovateľke odporkyňou je v rozpore so zákonom

a ako právny úkon neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka) a zmluvné strany sú povinné si podľa uzavretej Zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu z 24. júla 1995 aj naďalej poskytovať plnenia. K námietkam uvedeným v odvolaní odporkyne odvolací súd uviedol, že táto vo svojom odvolaní neuviedla žiadnu podstatnú skutočnosť majúcu za následok úvahu o prípadnej vade v procesnoprávnom postupe prvostupňového súdu, resp. o prípadnej nesprávnosti jeho rozhodnutia. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu v celom rozsahu podala dovolanie odporkyňa, ktorá navrhla rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom a bolo porušené jej právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Za takú vadu označila skutočnosť, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p., keď sa nevysporiadal s väčšinou jej námietok uvedených v odvolaní. Namietala, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil len odkazom na právne závery súdu prvého stupňa, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia sa vôbec nezaoberal právnou argumentáciou napádajúcim závery prvostupňového súdu. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberala skutkový a právny stav veci.

Navrhovateľka sa k dovolaniu odporkyne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je

prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejde ani o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

Prípustnosť dovolania odporkyne vylučuje aj ustanovenie § 238 ods. 5 O.s.p., podľa ktorého dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

Dňa 18. mája 2010, kedy bol návrh podaný na Okresný súd Bratislava III bola minimálna mzda podľa § 1 písm. a/ nariadenia vlády č. 441/2009 Z.z. 307,70 € a jej trojnásobok predstavoval sumu 923,1 €. Suma 183,10 €, na zaplatenie ktorej bola odporkyňa v konaní zaviazaná, teda neprevyšuje trojnásobok minimálnej mzdy v deň podania návrhu na prvostupňovom súde a preto dovolanie odporkyne nie je prípustné ani podľa tohto ustanovenia § 238 ods. 5 O.s.p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa

zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

So zreteľom na odporkyňou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci jej súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súdy pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupovali v súlade s právnymi predpismi a odporkyňi

neznemožnili uplatniť procesné práva priznané jej právnym poriadkom na zabezpečenie jej práv a oprávnených záujmov.

Dovolaateľka v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta porušenie jej práva na spravodlivý súdny proces.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby sudy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

K odňatiu možnosti odporkyne pred súdom konať a k porušeniu práva na spravodlivý proces malo podľa jej názoru dôjsť nedostatočným odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu.

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že táto námietka odporkyne nie je dôvodná.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 211 O.s.p.). Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypořadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené

rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd prirodzene musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. Inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvého stupňa primerane vysvetlil, že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu Zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu, ktorú posúdil ako zmluvu o dôchodku uzavretú v zmysle § 842 a nasl. Občianskeho zákonníka na dobu určitú a neurčitého trvania. Uzavrel, že výpoveď z predmetnej zmluvy o dôchodku z 26. októbra 2009 daná navrhovateľke odporkyňou je v rozpore so zákonom a ako právny úkon neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka) a zmluvné strany sú povinné si podľa zmluvy aj naďalej poskytovať plnenia. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a v dostatočnej miere uviedol, v čom spočíva podstata námietok odporkyne a dostatočne sa s nimi skutkovo a právne vysporiadal. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok s poukazom na ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odporkyne.

Dovolaiteľka v dovolaní tiež namietala, že rozhodnutie súdu prvého stupňa (a s odkazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p.) aj odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym

právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia odporkyne boli opodstatnené, ňou uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutých rozhodnutí, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či súdy použili na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikovali, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nejde.

Z dovolania odporkyne vyplýva, že napáda rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu, teda aj v časti týkajúcej sa výroku o trovách odvolacieho konania. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v tejto časti treba posudzovať podľa § 239 O.s.p., a nie podľa § 238 O.s.p. Ide totiž o rozhodnutie, ktoré má povahu uznesenia v zmysle § 167 ods. 1 veta druhá O.s.p., a to aj v prípade, že je pojaté do rozsudku vo veci samej. Ani v takom prípade nezmení rozhodnutie o trovách konania svoju procesnú povahu, a preto z hľadiska prípustnosti dovolania treba na neho hľadieť ako na uznesenie. Ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. ale výslovne ustanovuje, že predchádzajúce odseky 1 a 2 (prípúšťajúce dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu) neplatia, ak ide o uznesenie o trovách konania.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., § 239 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporkyne v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporkyne, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p v spojení

s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. novembra 2011

JUDr. Soňa Mesiarkinová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová